

УИЛИЯМ ТРЕЙВИС С ХАРПУН В СРЕДИЗЕМНО МОРЕ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1972

chitanka.info

Беше една от онези величествени утрини в началото на лятото, които изглежда са характерни само за северноафриканското крайбрежие. Чистият пустинен въздух бе толкова син над морето, че хоризонтът се губеше. Средиземно море се възкачваше нагоре към небосвода, създавайки илюзията, че се намираш под някаква огромна синя паница. И през цялото време чучулигите пееха, пееха и се стрелкаха към зенита, за да се спуснат после изведнъж над плажа, където ние се припичахме на слънцето и чакахме да се изстудят бутилките с бира, които бяхме оставили в едно дълбоко кладенче сред скалите.

След малко влязохме да се окъпем — не само за да си запълним времето, а и защото пясъкът ставаше нетърпимо горещ. Покатерих се на малък риф на петдесетина ярда от брега, но се оказа, че това островче вече е заето. Силно почернял, дребен на ръст младеж лежеше по корем, забил глава в сгъвката на ръката си. До него се валяха маска, плавници, харпун, нож и десетина кефала по два-три фунта всеки, нанизани на тънка медна жица.

Понеже и без това вече бях нарушил спокойствието му, а и той очевидно нямаше нищо против моето присъствие, завързах разговор.

Не, не бил тукашен, живеел в Генуа и прекарвал тук ваканцията си с трима свои приятели — и той посочи три тюленоподобни глави във водата, които не бях забелязал и които ту изчезваха, ту изведнъж се появяваха там, където най-малко ги очакваш — също като водните птици в Грийн парк. Ами... приятен ли ти е този спорт? Как не, великолепен! Само че било още рано за едра риба. Не, не идвали тук всяка година. Миналата година били в Тунис, а предишната в Сицилия.

Не било толкова трудно. Вярно, за да хванеш много риба или поедри парчета, изисквало се доста практика и известно умение, но щом имаш необходимите пособия и можеш да плуваш, не било трудно. Лека-полека човек се научавал.

Още някоя и друга прибежка и после право на въпроса. Да, разбира се, с удоволствие щял да ми даде за малко маската и плавниците, колкото да опитам. И той ми помогна да ги сложа, нагласи ремъчките и ме поведе за ръка към края на скалата — пет-шест крачки, които аз направих, стъпвайки като в паници и чувствайки се досуц като пингвин. И тогава изведнъж си дадох сметка, че той се готви да ме пусне в морето откъм противоположната страна на брега, но беше

вече твърде късно да протестирам. Клекнах на една скаличка току под водната повърхност, както той ме инструктира, поех дъх и се отблъснах.

В живота рядко ми се е случвало да се уплаша, да се уплаша истински. Но дано никога вече не изпитам такъв ужас, какъвто изпитах в мига, когато за първи път станах, макар и временно, част от подводния свят. Рифът изведнъж се превърна в страхотна бездна (впоследствие открих, че тя беше не повече от пет-шест клафтера), над която висях безпомощен. Водата беше прозрачна като кристал освен в дълбините под мен, където ставаше бледозелена, синя до тъмновислетова, в зависимост от дълбочината и сенките. Илюзията, че вися над бездна, бе толкова пълна, че автоматично разперих ръце и крака, мъчейки се по този начин да предотвратя политането към дъното. Имах чувството, че след като съм се движил по края на някаква канара, съм направил крачка встрани в празното пространство и сега наблюдавам гледката под себе си, без да полетя стремглаво надолу, както повеляват природните закони. Това приличаше на някакъв сън. Нещо съвсем нереално. Нещо като птичи полет. И каква тишина...

По-голямата част от живота си прекарваме в такъв шумен свят, сред рев на машини, човешка глъч и екот на стъпки; дори необятното пространство е пълно с шумове — свисти вятър, плющи дъжд, грачат птици, бръмчат насекоми, реват зверове. За нас движението и шумът са неотделими. Пред погледа ти се появява кон и слухът вече очаква тропота на копитата; дърводелецът потегля триона и до ушите ти достига стъргането на метала о дървото.

Ето защо да те запратят така неочаквано в света на мълчанието е изключително преживяване. В този свят също има движение, живот, кипеж, но цари пълна тишина.

Сред малките рибни пасажи наоколо появата ми предизвика по-голяма уплаха дори от моята, ако съдя по това, как те взеха да се стрелкат насам-натам, мъчейки се да избягат. Пред погледа ми се изпречи доста едра камбала, която с един страничен удар на опашката полетя в съвършена парабола надолу, за да изчезне в тъмните дълбини. Именно тази риба ме накара да пренебрегна колективния повик на всичките ми сетива, които крещяха да подиря спасение на рифа, и ме принуди да хвърля още веднъж поглед на този нов свят.

И това се оказа фатално за теб, бедна ми камбало, и за твоите братя и сестри. Защото след този ден много от вас паднаха простреляни от мен, а се надявам, че още много други ще ми послужат за закуска!

Това беше свят на багрите и движението. Наоколо ми снопове слънчеви лъчи опипваха като прожектори дълбините. Ята дребни рибки или се втурваха и лъкатушеха през тях, или стояха неподвижни, забодени от лъчите върху тъмнозеления фон — подобно пеперуди върху облепеното със сукно табло на естественика. От едната ми страна, където едно разклонение на рифа се спускаше непосредствено под повърхността, нежни сребристи рибки пасяха водораслите и гърбовете им почти се подаваха над водата — толкова плитко беше там. По-надолу на скалата седеше с дълбокомислен вид огромен рак. Бледовиолетовите „клонки“ на една морска анемония леко се полюляваха, движени от някакво невидимо течение.

Нещо ме загъделичка по прасците. Като се обърнах назад, видях рояк съвсем дребни, почти прозрачни рибки, които кълвяха въздушните мехурчета, задържали се все още по тялото ми. Всяка секунда някое от тези мехурчета се откъсваше и потегляше на зигзаг към повърхността, следвано от любопитните дребосъци.

Още толкова неща имаше да се видят. Всичко привличаше вниманието ми. Продължих да плувам. След малко нещо ме мушна в гърба. Уплашен до смърт, извъртях се рязко и какво да видя — моят учител ми се хилеше от скалата над мен. Той ме повика с пръст и аз излязох от новия свят, за да вляза в стария — света на шума, жегата и слънчевия пек. Момчето ми се извини, че трябвало да се върне при приятелите си. Все още зашеметен, благодарих му някак си и се върнах на брега. Едва се докоснах до обета. Бързах да си отида в града... Трябваше да свърша някои работи много належащи.

След два часа вече бях купил първата си маска.

Всеки човек си има предразсъдък към някоя твар: само при мисълта за нея го полазват тръпки, а види ли я, изпада в необясним ужас. Едни се боят от змии, други от — паяци, трети — от котки, четвърти — от прилепи. А аз изпитвам ужас от октопода. В кошмарните ми сънища от детството винаги се е появявало някакво чудовище с много пипала, което пълзи в мрачината, сянка в сянката, ужас на ужасите. Разказите за ловците на бисерни миди в Южните

морета и за техните смъртоносни схватки с октоподи така са ме втрещявали, както не би могъл да ме втрещи и най-страшният криминален роман. Когато станах страстен харпунджия и вече дръзвах да навлизам в по-дълбоки и непознати води, за да търся по-едър улов, този страх изкристализира и стана дори по-реален. Защото чувах, че в тези води често са срещали октоподи. Естествено, бях ги виждал — току-що уловени по рибните пазари, където продавачите ги ръчкаха с мръсните си пръсти, за да покажат, че все още са живи, след което тази маса запълзяваше и се гърчеше така гадно, че засилваше още повече отвращението ми. Бях виждал рибари със сини белези по ръцете, оставени от пипалата на тези главоноги, с два реда петна — сякаш пунктирани — от смукалата им.

Затова при всяко влизане във водата ми минаваше мисълта: „Дали днес няма да срещна октопод?“. А под водата оглеждах внимателно всяка сянка и избягват тъмните процепи и подмоли, освен ако бях сигурен, че в тях има риба. Така пропуснах много възможности и несъмнено — много риба, но страхът ми от това главоного беше толкова голям тогава, че нямах друг избор. Всеки ден очаквах да видя някой октопод и всеки ден отминаваше без дори да ми се мерне октопод. Седмиците се нижеха една след друга. Аз ставах все по-ловък и опитен, все по-добре овладявах този спорт. Страхът ми, макар и не по-малък, отстъпи някак на заден план и сега при всяко влизане във водата бях сигурен, че *няма* да срещна октопод; утре — може би да, но днес — не.

И ето че срещнах.

Плувах покрай един риф откъм противоположната на брега страна. Имаше леко вълнение и разбиващите се в скалите вълни намаляваха видимостта под водата, където се образуваха цели облаци от мехури. Освен това след разбиването на всяка вълна се получаваше и отлив, тъй че морето ту ме понасяше към рифа, ту ме изтегляше назад — нещо не особено приятно. Накрая това люшкане и подмятане ми омръзна, та реших да приключа „работния“ ден и да изляза на брега, където си бях оставил нещата. Когато мехурите се разнесоха за миг, забелязах един процеп в рифа, насочих се веднага към него и подпомогнат от една вълна, се стрелнах през процепа и се озовах в спокойните чисти води откъм брега. Плувайки над осеяното с камъни дъно, видях, че на пътя ми има голяма скала, висока десетина стъпки,

която стигаше близо до повърхността на водата. А на заострения ѝ връх, като някой чернокачулат съдия, седеше малко октоподче!

Разпознахме се мигом. Аз се заковах на място, а то, представете си, се изчерви. Зная, че това звучи глупаво, но то наистина се изчерви. Червенината плъзна от долната част на тялото му и на вълни, на вълни се разпростря нагоре към качулката и по пипалата. Когато достигна до краищата им, тя сякаш се отблъсна и тръгна обратно. А когато се отдръпна съвсем, тялото му вече имаше цвета на сепия. После пипалата му поне тези откъм мен се вдигнаха бавно и се увиха около тялото и главата, оставяйки малка пролука, през която в мен се вираше едно око.

Заинтригуван от поведението му, аз се приближих и заплувах около скалата, без да го изпускам из очи. В това време то пусна механизма на останалите пипала и взе да се върти на върха. Описало полукръг, то изглежда оплете пипалата си или се схвана, или кой знае какво, защото неочаквано размята ръце или крака и престана да се вира в мен с едно око като разбойник от някоя пантомима, закрил с плащ лицето си. Когато се приближих на около една стъпка, то се сплеска на скалата, но щом се отдръпнах, изправи се на пипалата си в цял ръст — най-много пет-шест инча.

Този балет продължи десетина минути, през което време аз и октопода описахме три пълни кръга. При последния кръг с всяко леко завъртане, което правеше, за да може да ме следи, той заотстъпва назад и когато протегнах ръце да се отблъсна от скалата — понеже много се бях доближил, — той отскочи назад така светкавично, че не разбрах как точно го направи, и изчезна от погледа ми зад скалата. Така и не видях повече моя първи октопод.

Едва на брега си дадох сметка, че вече не се боях от октоподи. Те бяха загубили своята загадъчност и ужаса, който навяваха, и се бяха превърнали за мен само в едни от многото чудновати обитатели на непознатия подводен свят, който откривах.

След този ден съм срещал много от тези главоноги, без да видя някой много голям, но всички те се оказваха много кротки и проявяваха същото любопитство, каквото бях забелязал у първия и най-малкия. Онези, които се случеше да изненадам, буквално подскачаха и като закриваха първо главата си, хукваха да се спасяват, размахвайки след себе си пипалата. Намерили веднъж убежище, те

никога не могат да устоят на любопитството и започват да надничат, за да видят какво става. Така всякога можеш да си играеш на криеница с тях, а изненадаш ли ги, когато се подадат от скривалището си, за да разберат къде си, те в повечето случаи се изчервяват или променят цвета си от смущение, че са се издали.

Колкото до улова им, никога не ми е давало сърце да ги пронижа с харпуна, независимо че били, както разправят, много вкусни, особено по-малките. Как да убиеш, камо ли пък да изядеш създание, което има такива човешки черти в характера?

Късен следобед. Четири часа вече съм във водата, а на теленото обръче, което се влачи след мен на кордата, са нанизани само четири въздребни риби. Морето тук е много дълбоко, риби срещам рядко, новият харпун ми се струва твърде тежък, а съм и уморен.

Насочвам се бавно към брега отпуснал ръце към дъното, а харпунът ми тежи — имам чувството, че ръката ми ще се измъкне от ябълката. Петата пронизана риба стои все още на стрелата. От умора нямам сили да я извадя и нанижа при другите, а още по-малко да заредя отново харпуна. Натискът на маската причинява тъпа болка в челото ми, цялото ми тяло е някак отпуснато и изчерпано. Малко по малко под мен проличава дъното. Вече припада здрач и всички цветове са като на снимка — сиви и черни.

Внезапно на тридесетина стъпки, малко вляво, проблясва нещо бяло, което привлича вниманието ми. С лек страничен удар на плавниците се обръщам право към него. После с няколко резки маха скъсявам разстоянието, без да се старая да остана незабелязан. Бялото и сянката около него придобиват по-определена форма. Това е нещо сиво отгоре, бяло отдолу и широко, много широко. То ту се мерзелее, ту се очертава ясно и съвсем определено. Скат! Огромното чудовище се понася бавно. Сякаш не плува, а хвърчи. Крилете се размахват безшумно, бавно, също криле на чапла, само че са по-заоблени — като на кукумявка.

Когато преминава отляво надясно под мен, виждам очите му, които се издават нагоре като двойна кабина на спортен самолет. Те са неподвижни и като че не ме забелязват. Зад него се точат две черни,

тънки като шпаги ивици. Не зная точно какъв вид е този скат. Това е първият, който виждам.

Преди да съм се съвзел от вцепенението, той вече се губи в тъмните дълбини. Забравил умората, спускам се предпазливо след него. Той се плъзва ниско между две скали и сякаш ги докосва с краищата на крилете си. Спускам се надолу след него и измервам разстоянието между скалите. Плавниците ми опират в едната, а с ръцете докосвам другата. Значи на ширина скатът е около седем фута.

Заинтригуван от поведението ми, той се спира изведнъж, обръща се и се насочва към мен. С един бесен удар на плавниците излитам на повърхността, а с още няколко се отдалечавам на десет ярда и едва тогава поглеждам назад. Но уплахата ми е била напразна. Той се върти бавно около двете скали и докато го наблюдавам, се отдалечава плавно. След малко го застигам и плувам над него на повърхността. Не ми обръща внимание. Гмуркам се няколко пъти към него, но това не го смущава ни най-малко — само едното му око се завърта като на шарнир, когато минавам край него и през това време у мен назрява една мисъл. Докато плувам около него, аз го изучавам внимателно. Около шест инча зад очите по правата между тях — там е най-добре. Дебелината на тялото му на това място сигурно е две стъпки, ако не и повече. Да речем, че мозъкът и нервният център се намират на шест до девет инча навътре, тогава този нов харпун ще ги прониже лесно. Без да свалям очи от ската, със свободната ръка изнизвам петата риба от стрелата. Тя започва да потъва бавно към дъното, но аз нито я поглеждам, нито се опитвам да я хвана. Мислите ми сега са заети с голямата плячка.

За да заредя харпуна, трябва да застана отвесно във водата, да стисна приклада между краката си така, че ръкохватката да опре в слабините ми, и тогава с две ръце да натикам стрелата в цевта, докато пружината се запъне. Докато върша това, започвам да се въртя във водата и се обръщам гърбом към ската. Щом усещам как спусъка щраква и захапва стрелата (под водата звуците се усещат, не се чуват), мигом се обръщам, но скатът вече го няма. Ядосан, започвам да обикалям мястото, където го бях видял, ала напразно. С всяка изминала минута картината под водата става все по-неясна и сега вече е трудно да различа каквото и да било на разстояние двадесет стъпки.

С неохота се насочвам към брега, решил никога вече да не плувам с незареден харпун. Когато стъпвам на пясъка, краката ми са като гумени и губя равновесие. След месеци беше дошъл големият ми шанс, но...

Продължението дойде подир два дни. На същото място четирима харпунджии италианци удариха един скат, широк седем стъпки и три инча. Моят скат! Тежеше сто седемдесет и шест килограма, или близо триста и деветдесет фунта. Четиримата бяха стреляли едновременно и го бяха улучили между очите. Въпреки това чудовището помъкнало и четиримата с невероятна скорост и едва след като ги влачило сто и петдесет ярда навътре в морето, обърнало корем.

Мисля си, че в известни случаи незареденият харпун е най-добрият приятел на харпунджията.

Няколко седмици по-късно се връщах от един риф на шестстотин ярда от брега, където бях ударил голямо количество тлъсти сребристи кефали. Предстоеше ми да прекося широка ивица, за чиято дълбочина нямах представа, защото под себе си виждах само тъмносини бездни и не се мяркаше ни пясък, ни скала, ни водорасло.

Изведнъж точно пред мен водата заискри. Преди още да съм разбрал какво е това, всичко закипя от някакви сребристосини тела. Пасаж малки тончета, който се движеше с голяма скорост и първоначално в (насрещна посока, сега се блъскаше в пълна неразбория под самите ми крака. Преди да стигнат до мен, рибите плуваха по съвсем права линия, но щом ме забелязаха, редиците им се разбиха и те взеха да щъкат назад, наляво, надясно, после пак обратно, и то непосредствено пред мен или под мен. Интересно — нито една не се възползва от голямата дълбочина, за да се гмурне към дъното. Не, целият пасаж се щуреше въртоглаво, хвърляйки разноцветни отблясъци само на шест-седем стъпки от мен. Това трая може би тридесет секунди, макар да ми се стори по-дълго, след което рибите изведнъж изчезнаха. В един миг отчаяно се мъчех да се прицеля в някое от десетината по-едри парчета, а в следващия щях да стрелям вече напразно.

Първото чувство, което тази среща предизвика у мен, беше весела изненада, съчетана с безкрайно презрение към глупавото поведение на рибите. Но колкото повече разсъждавах над това поведение, толкова повече започвах да си мисля, че не е било толкова

глупаво. Те се бяха спасили именно благодарение на това, че всички, до една, се бяха изложили на прицела ми и аз не можах да реша по коя да стрелям. Същата тактика може би се оказва успешна в борбата с естествените им врагове — големите хищни риби, които преследват и нападат техните пасажи. Не съм съвсем сигурен, но вероятно е така.

За последен път видях тон след няколко месеца, когато водата бе станала значително по-студена. Бях излязъл за костур, или по-точно морски костур, и плувах над терасовидно скалисто дъно, осеяно с пукнатини и подмоли, в които тази риба обича да се завира. Изведнъж нагоре изплуваха два неголеми тона. Като казвам „нагоре изплуваха“, имам предвид именно това, защото те се появиха изневиделица от дълбочините. Като ме забелязаха, свърнаха към мен и с няколко бързи маха на прекомерно големите си опашки доплуваха пред самата цев на харпуна, който държах в дясната ръка, огледаха го внимателно, после се стрелнаха под корема ми, след миг се появиха отново пред мен и се втренчиха в стъклото на маската. Двете се блъскаха една друга в стремежа си да разгледат по-добре тази странна риба, и щом едната изместеше другата, онази веднага заемаше предишната си позиция с бързи трептения на перките и опашката. Това продължи повече от минута, но аз все не успях да огледам както трябва моите посетителки, защото щом понечех да обърна глава към тях, те мигом отстъпваха зад гърба ми.

Накрая отново насочиха вниманието си към харпуна и аз можах да ги разгледам спокойно, докато те се мъдреха и „душеха“ края на цевта и подаващия се от нея лъскав и остър връх на стрелата. На дължина имаха четиринадесет до осемнадесет инча — очевидно току-що бяха излезли от „детската“ възраст. Окраската им беше вече като на големите им събратя, ако не се смятат черните петна по опашките — опашки, които все още им стояха големи. В телата бяха сплескани, не се бяха налели като големите тонове, а и в движенията им липсваше онази целенасоченост, която е характерна за големите. Но така или иначе това бяха тонове и следователно — добра плячка за всеки харпунджия. Обаче как да натиснеш спусъка, когато рибата се павира във върха на стрелата, така старателно наточван всяка сутрин? Смешна работа. Държаха се като две палета, срещнали едър пес. Всичко у тях напомняше именно палета — това любопитство, това увъртане, това махате на опашки, тази стеснителност. Така играта продължи.

Задвижих ли лекичко плавниците, двете риби щъкваха, но никога не се отдалечаваха повече от няколко стъпки и след секунда-две неизбежно се връщаха. Гмурнех ли се надолу, гмуркаха се и те. Ръчнех ли с харпуна в някоя цепнатина, те също бързаха да си наврат муцуните там.

Накрая ми станаха досадни и за да се отърва от тях, посегнах да ги ударя с цевта. Но разбират ли! Колкото повече посягах, толкова повече танцуваха около мен. Изгубил вече всякакво търпение, замагнах с все сила по тях. Но по невнимание съм натиснал спусъка и стрелата излетя. Само след секунда те вече риеха с муцуни в коралите, където се беше забила. После с голям интерес проследиха кордата до самата макара на харпуна. Изтръгването на заклецилата се в коралите стрела им се стори толкова невероятно зрелище, че просто пощуряха от възбуждение. А зареждането на харпуна беше решително най-голямата смешка, която бяха виждали в краткия си живот. Предадох се. Бях сразен. Страшилището на морето не можа да устои пред подобно поведение.

Излязох от водата, облякох се и тръгнах да търся бира, за да си възвърна самочувствието.

Тепърва ми предстои да измъкна на брега някой грамаден лъскав тон.

Плувате ли около каменисто дъно или коралови образувания, рано или късно ще срещнете една тлъста, тромава риба с изхвъркнали очи, която ви се пули от отвора на някой подмол или от някоя цепнатина. Ако се гмурнете към нея, тя си остава неподвижна — само размахва като ветрила гръдните си перки — и едва когато я доближите на няколко стъпки, тя или ще се оттегли бавно в тъмната си дупка, гледайки ви непрекъснато като кукумявка, или ще се стрелне нанякъде и за части от секундата ще изчезне от погледа ви. На цвят бива различна — от петнисто мръснокафява до маслинозелена на черни капки, а на тегло — от два до осемдесет фунта. Как ще я наречете зависи от това, къде се намирате в момента. В Америка ѝ викат групер, за италианците тя е черния, а аз я наричам морски костур. Но познанията ми по ихтиология са изключително слаби, тъй че можете да ме поправите, ако греша.

Във всеки случай морският костур е съблазнителна плячка за харпунджията. И когато го пронижеш, разбираш, че апатичният му вид е чиста измама — такава издръжливост и сила проявява в борбата. А пък месото му е едно вкусно!

Костурът, който улових миналата сряда, беше типичен случай. Бях тръгнал по пътя край брега да търся нови места за улов и избрах едно обещаващо кътче, където скалите изглежда се спускаха във водата на около три клафтера дълбочина почти до самия бряг.

Спускането в дълбочината ми навя за миг голям страх, какъвто изпитвам винаги при навлизане в непознато място. Но всичко беше съвсем добре. Покритите с водорасли скали слизаха постепенно на тераси до дълбочина от около двадесет и пет стъпки на десетина ярда от брега. Наоколо ми висеше светлосиня завеса — границата на видимостта. Снопове слънчеви лъчи се процеждаха надолу и осветяваха част от мястото. Точно пред мен от водораслите на дъното се отдели тъмна сянка и се понесе бързо между тъмните петна и скалите, докато се скри под една козирка. По всичко личеше, че това е морски костур от петнадесетина фунта. Дали под тази козирка имаше дълбок подмол, в който да се скрие? Това лесно можех да разбера. Държейки под око козирката, да не би костурът да изскочи, проверих набързо снаряжението си. Върхът на стрелата бе добре завинтен, контричките се движеха свободно, кордата не пречеше на предпазителя, макаратата бе освободена, канията на ножа — откопчана. Половин минута вдишвах дълбоко, за да се насити кръвта ми с кислород, което осигурява по-продължителна издръжливост под водата, и след това се гмурнах.

Спуснах се диагонално към козирката, така че да се долепя до нея, да се хвана с лявата ръка, да надникна отдолу и да стрелям, ако се наложи. Усилията ми бяха възнаградени: видях мътния блясък на очите на костура, които отразяваха светлината, но той бе по-далеч, отколкото бях предположил. Когато се насочих към него, вмъкна се по-навътре. За щастие подмолът не беше много дълбок. Но сега вече не виждах костура, затова, с надежда за сполука, насочих бавно харпуна към мястото, където според мен трябваше да се намира главата му, и натиснах спусъка. За част от секундата краят на стрелата остана неподвижен на един ярд от протегнатата ми ръка, но след това запрепуска бясно насам-натам — пронизаната риба, която все още не

виждах, вършееше из подмола. Хвърлих се към стрелата и успях да я хвана, след това се стиснах с крака за козирката и започнах да дърпам назад, така че можах да изтегля от убежището ѝ съпротивляващата се риба. Но щом се отблъснах от скалата и се опитах да изплувам, костурът се шумгуна отново в подмола и аз загубих предимство. Наложих се да изплувам на повърхността, за да поема въздух. През това време държах здраво кордата, без да я дърпам много силно, за да не се скъса.

След малко борбата продължи. Забих харпуна в една цепнатина, за да освободя и двете си ръце, и се гмурнах отново. През следващите тридесет и пет минути не знам колко пъти се гмурках, напъвах, дърпах, но все без никакъв резултат. При всяко излизане над водата загубвах онова, което бях спечелил. Вече губех сили, обаче същото се отнасяше и за костура. Сега той не се мятеше така бясно, когато се опитвах да го измъкна. Само се мъчеше да се заби колкото е възможно по-навътре под козирката. Дланите ми се насякоха от найлоновата корда, пищялите и кокалчетата на ръцете се изподраха от мидите по скалата. Все пак добре, че нямаше дупка или цепнатина, в която костурът да се заклини с широко разтворени гръдни перки — запъне ли се по такъв начин, не можеш го помръдна.

Най-сетне напънах здраво, той излетя като тапа и аз се обърнах през глава във водата, стиснал здраво стрелата с две ръце. При изправянето се порязах от гръбната му перка, която бе наострил в последния опит за самоотбрана. Но той вече се беше отказал от борбата и висеше почти безпомощен на стрелата, пронизан зад хрилете, без да може да се изниже, защото разтворените контри не даваха такава възможност. Пазейки се от острозъбата му уста, аз го докопах здраво, изплувах на брега и го пуснах в една локва сред скалите. После се върнах за харпуна и когато отново излязох на брега, неговото лъскаво зелено петнисто тяло вече започваше да тъмнее, белязано от смъртта.

Хладилникът в квартирата, както и кухненската мивка се оказаха тесни за него. Така не ми оставаше друг избор освен ваната. Напълних я със студена вода и там го положих да почива в мир, докато дойде време да го изчистя. От корема му извадих три малки октоподчета и два рака, единият от които още жив.

Но не всички битки завършват така успешно. Ако костурът се окаже прекалено силен или се заклини в някой процеп, налага се да режеш кордата и да жертвуваш стрелата. А случва се да потърси спасение в дълбочини, до които човек не може да достигне — подмоли на петдесет-шестдесет стъпки под водата или огромни черни пещери, навяващи страх и ужас.

И тъй всеки ден носи нещо ново. Човек би могъл да опише още стотици подобни случки. Подобни и все пак съвсем различни. Защото всяко спускане в подводния свят е отделно пътешествие; рибите, които днес си видял тук, утре са изчезнали — не всички, разбира се, но повечето. А ще бъдат различни и светлината, и състоянието на морето, тъй че кораловото образувание, което вчера ти е напомняло негърска глава, утре ще ти прилича на друго. Настроението ти също се мени, защото днес ще изгубиш най-хубавата си стрела, ще настъпиш морски таралеж или ще си изкараш ума от костенурката, изплувала от дълбочините с тежко пръхтене, а утре ще си наловиш риба, ще се натъкнеш на потънал кораб или ще се носиш като наutilus около кулите и бойниците на някой коралов замък. И в това именно се крие цялото очарование.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.